

DÜSEVNI LISZT

Meszecsne verszke novine.

Lasztnik Ev. sinyorija Vendszke krajine. Glävni
i odgovorni reditel KOVÁTS ISTVÁN,
vödävnik DARVAS ALADÁR obá v Muraszombati

céna na celo leto 2 Pengöja., v zvästvö 3 P.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 20 lit.

Izhája ednök na meszec.

Naprejplacsilö gorivzeme vsákü ev. dühovnik i vucsitel

Szózat - Nábüd.

(Plszao: Vörösmarty Mihály / Poszlov: Kardos János 1847.)

Hazádnak rendületlenül
Légy hive, oh magyar;
Bölcsöd az s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.

A nagy világon a kívül
Nincsen számodra hely;
Áldjon vagy verjen sors keze:
Itt élned, halnod kell.

Ez a föld, melyen annyiszor
Apáid vére folyt;
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezred év csatolt.

Itt küzdenek honért a hős
Árpádnak hadai;
Itt törtek össze rabigát
Hunyadnak Karjai.

Szabadság! itten hordozák
Véres zászlóidat,
S elhullanak legjobbjaink
A hosszú harc alatt.

És annyi balszerencse közt,
Oly sok vizzály után,
Mégfogya bár, de törve nem,
Él nemzet e hazán.

S népek hazája, nagy világ!
Hozzád bátran kiált:
„Egy ezred évi szenvedés
Kér éltet vagy halált!”

Domovini nevkleknyeno
Boj, oh vogrin podán,
V-nyê más zibel i ednök grob,
Gde bos varvan vuszpá.

Zvön njé nega vecs za tébe
Meszta na tom zvvêti;
V-trdnom, mílom sorsi ti je
tü zsveti, vmrêti.

Za tô zemlô je telkokrát
Krv ocsákov tekla;
V-toj jezero telko szvétü
Zálogov prilékla.

Tü szo zdignoli mecs za dom
Táborje Árpáda;
I járem robsztva je sztrla,
Tü rama Hunyada.

Szlobodscsina! Tü szo sztalé
Tve' krvne zásztave
I zsrle plemeniti rod
Dügi bojn náprave.

I med telkimi vihérmi,
Po telkom grôzsanji,
Obôzsani i nê sztrti,
Zsivé národ zdánji.

I národov dom, velki szvét
K tebi kricsí on zdâ:
„Za jezero lét mantre mi
Zsítek, ali szmrt daj!”

Az nem lehet, hogy annyi sziv
Hiába onta vért,
S keservben annyi hű kebel
Szakadt meg a honért.

Az nem lehet, hogy ész, erő,
És oly szent akarat
Hiába sorvadozzanak
Egy átoksúly alatt.

Még jöni kell, még jöni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Száz ezrek ajakán.

Vagy jöni fog, ha jöni kell,
A nagyszerű halál,
Hol a temetkezés fölött
Egy ország vérben áll.

S a sirt, hol nemzet sülyed el
Népek veszik körül,
S az ember millióinak
Szemében gyászköny ül.

Légy hive rendületlenül
Hazádnak, oh magyar:
Ez éltetőd, s ha elbukál,
Hantjával ez takar.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely;
Áldjon vagy verjen sorskeze
Itt élned, halnod kell.

Nemogôcse telko krvi
Zaman pretocsiti,
Telko vernim srdcom v brige
Za dom sze placsi.

Nemogôcse, kaj bi pamet,
Môcs i szvéta vola
Duzse pod preklésztva jármom
Zaman tá véhnola.

Pridti more i pridti má
Bôgsi cajt, za sterim
Telko jezér prszdüháva,
Pod jármom szlüzsbemim.

Ali pride, csi pridti má,
Te velke dôbi szmrť,
Gde de v krvi sztao pokopan
Eden ország szpotrt.

I grob v kom sze národ vtóni,
Porodje obszêdo,
I vu ôcsi jezérk szkuze
Placsa, sztalé bodo.

Boj tak veren domovini
Oh vogrin do szmrťi,
Tá te zsvivé i zagné,
Gda v práh szpádnos sztrti.

Zvôn nyé nindri nemas sztána
Na tom velkom szvéti,
V trdnom, hûdom sorsi ti je:
Tü zsviveti vmrêti!

János vitéz.

Versusno pripovedávanje. (Piszao: Petöfy Sándor 1844.
Poszlovenco: Fliszár János 1940 szept.)

XXI. szpêv.

Nevêmo, kak dugo je János potûvao,
Edno je gvûsno, ka kêm dale je prisao,
Têm kmicsnêsi je posztanývavao pred nyim szvét,
Tak je vido, ka nyemi zmênkáva poszvét.

„Jeli je nôcs? al' totá moj ôcsi pogléd?“
Szi je János vu szebi tak mizlo povszéd,
Nê je bila nôcs, nê zmênkao pogléd, — ni vrág.
Nego tü je blo vekvecsne kmice ország.

Szunce nê szijalo, nê zvézde na nébi,
János je tak slátajôcs hodo po zémli.

„Frênnye sze csûlo obri gláve,
Da bi filce sümele i létale.

„Perôt frênnye je bilô tô sümlênnye,
„Principe szo na mekláj szemtá létale;

Comprinc sztan je blo kmice ország zse dáno,
One szo ládale v njem, kak je tô zôano.

Orszacski gyûlés one eti drszijo,
V-polnocsnom vrêmeni eszi priletijo.
Zdá tüdi prihájajo v gyûlés drszávi
Vu kmice drszá-ne naszrêdi v-ország.

Vu edne globoke brloga votlini,
Szo sze vküp szpravile vu velkom racsûni.
Kôrile szo pod kotel ogen gorécsi,
János ga v-pamet vzê, sô prôti plamêni.

Gda je János tá prisao szo zse vküp szprisle,
Zevszê krajôv országá te compern'ce,
Na tíhl, po prsztáj, je sztôpo k-klifcsifûknyi
Csûdna dela je zagiedno on tam notri.

Vnogo sztári báb je tam szemtá samrelo,
Metale vu kotel vszefelé mlajino:
Zsabe, koráte, kacse, szúzsevke, misi,
Macsecse repé, küsczare i podgani.

Sto je tvoj voditel

Ár kikoli sze od Dühá Bozsega vodio, tej szo Bozsi szinôvje. Rim. 8, 14.

Etoga szvétá szinôvje sze ali szami od szébe, ali pa od blizsnyí szvoji dájo voditi. Ali krszsanszkomí csloveki nemre biti nê on szam, nê eden znameniti, vöodebráni cslovek i nê niksi lüdjé voditel, nego edino Szvétí Düh.

Do kaksega naszhája prides, csi szvojo Bozso szinovscsino z té sztráni poglédnes? Jeli Szvétí Düh léko posztáne v tvojem zsitki pôtikazács, voditel?

Szvétí Düh délo vödítela, pôtikazácsa po trójoj skéri opráva: po Bozsoj rêcsi, po bratszkoj lübézni i po molitvi. Szamo ednök probaj pri poszvétí té tróje skéri poglednoti szvoje zsvlênnye, sto je tvojege zsitka pôtikazács i voditel?

Nemre biti pod vodsztvom Szvétoga Dühá tisztí cslovek, ki ne csté biblije, ki ne hodi v cérkev, ár Szvétí Düh v prvoj vrszti z Szvétim píszmom scsé nase zsvlênnye voditi. Ali csi cstés Szvéto píszmo, je pitanje, zaká csinis tó? Jeli szi pripravlen szvoje mislênnye szpreobrnôti, svoje dnëve, tüdi ete denésnyí dén nacsí notri-vtálati, csi tebi Szvétí Düh i biblija mögöcse tak zapovê. Jeli tvoja raztrgana bi-

blíja tó szvedocsi, da dén za dnévom vszigdár prides pred szvojege Vodítela, pred Szvétoga Dühá, i vzešes od Nyega zapövedi i tanácse?

Szvétí Düh te tüdi z bratszkoj lübéznosztjov scsé voditi. Jeli más tákse krszsanszke-evangelicsanszke brate i szesztre, pred sterimi escse szvoje nájbole szkrite zadêve odkrijes i odprés za toga volo, naj tak mores dobití od Szvétoga Dühá dobre tanácse i zapövedi? I od toga lüdi ne zadrzsáva nazá düsevna szramezslivoszt, nego tem bole gizdoszt. Pred lüdmi je zsmetno odkrito odprêti nase znotrêsnye zsvlênnye i pokázati, kelko szlabosztí, kelko grêha jeszte v tom, i kaksa velka je nasa nezmozsnoszt i nezevcsenoszt, ali ki je na tó poniznoszt nê pripravlení, tisztoga Szv. Düh nigdár ne zviszi i nvemi nigdár ne posztáne pôtikazács i voditel.

I nazádnye jeli dás prilíko Szvétomi Dühí, da bi te on szköz tvoji zdühávanyov, szköz tvoji molitvi vodo? Iz koga sztoji tvoja molitev? Jeli szi nê táksi, da szamo tisztó povês, ka na jeziki más, potom pa gorisztánés i dale ides, tak líki ki je szvoje délo dobro opravo? Jeli znás tam osztánoti, tiho biti i csakati tecsasz, dokecs tebi tüdi Szvétí Düh ne povê szvojege odgovora?

Oni lüdjé, stere Bozsi Düh vodi, szo

Sto bi znao vsze tó z rédoma povedati?

Ali János je vsze znao preracsunati:

Ka je brloga comprnic stan i tanya,
V-glávi sze nyemi je tá miszel zbüdila:

Po taslin je szégno, da zsveglô vövzeme,
Naj urijásov sereg zdá k-nyemi príde,
Ali rôka sze me v-níkoj zasztávlla,
Kak blízse poglédne, vidi, ka zádeva?

Meklé szo bílé k-en ovoj posztávlene,
Na steri szo comprince tá príletele.
Szpôbrao je je ino dale vkraj odneszao,
Naj jí compernice taki nenádejo.

Nazápridöcs je z-zsveglôv ednök fücsno,
Urijásov sereg sze naednök tá zdrüzo.
„Li hajda zdá! decski brs notri drapnite,“
Nyim zapovê János, miloscse nemajte!

No, grátala je zdá velka patálíja,
Compernic serege mrzsnyá i pobêga.

Iszkale szo meklé, á nê azo jí naisle,
Odleteti szo zdá tak níkak nê mögle.

Urijásje szo sze tüdi nê müdilli,
Do edne szo je vsze vküper szpolóvilli
I na tla szpokali, zmetali, sklacsilli,
Tak, da szo je vsze na gibice szténcsilli.

Nájznamenitése je v-tom deli bíló,
Kak je edna mrla, szveklé je grátalo.
Vszigdár je zráka kmíca mai' henyávála,
Denila sze ober kmíce zemlé néba.

Zse bi szkoron dén bílo po céloj krajni,
Szlédnya baba je bíla escse na rédi.
I koga je szpoznao János vu toj babi?
Íluske macsijo, v compernice dóbi.

„Szkricsi zdá János, ka tó on szam obábi,
Z-urjása rôke jo vö popádne, zgrábi;
Ali comprince sze z-rök pocsujszne, bezsi
Deszkurde! — Tá bezsi i dalecs létí.

Bozsa déca. Jeli szmo mi evangelicsánci túdi Bozsa déca, nyegovi ponizni i verni szinôvje? Bojdimo nyegovi z szrcom i z dûsov, prošimo szi za pôtikazácsa i za voditela Krisztusovoga Szvétoga Dûhá, Nyegov blagoszlov, miloscsa i mér.

Szvéti Dûh nê szamo v Bozsoj rêcsi, nê szamo v cêrkvi, nê szamo na szvétke, nego túdi na delavne dni, pri plûgi, v vestati, pri pizálnom sztôli dá viditi nam Bozso punoszt i lûbézen. Pokázse nam tó, da ki je velki v velki delaj, on je túdi velki v máli delaj. Zarazmiti nam dá, da vsze od Nyega prihája.

Bôg nász je na ednoga nôvoga vrêmena prag posztavo. Tô scsé naj tô nôvo vrêmen bôgse vrêmen, Nyegovo králesztvo bode za nász. Za tô králesztvo nász scsé On pripraviti i notripipelati z pomocsjôv zsive vere i tam nam dati Szvoje vekivecsne dike punoszt i blájzsenoszt. *H*

Zásztave szmo dôbili

V nedelo 11. májusa je szobosko zszenszko drústvo lûbléne gôszte dôbillo. Evang. zszenszko drústvo z Kôrmenda je z véksim odposztlansztvom prineszlo lepô vôsivano szvileno zásztavo z napiszom: „Hûségért, hûséggel (Za vernoszt, z vernosztjov). Evang. zszenszko drústvo v Kôrmendi.“

„Prokletno sztvorjényel zbrcnite sze za nyôv!
Je szkricsao, zézvao János e'nga z urjásov,
Té sze za nyôv zbrčno i hitro jo zgrabo,
V zráki jo sztrafano i visziko svigno.

Mrtvo szo naisli to szlédnyo compernico
V Jánosa vézsi határi tálúcseno,
I da jo je vszáki cslovek odürjávao,
Jo niscse nê zsalo, ni pes nê oblajao.

Kmice ország sze je razvédro, preszvéto,
Meszto vecsne kmice je szunce szvétilo.
János vitéz je ogen dao naložiti,
I princ meklé na pepél zszesgati.

Od urjásov je potom pá szlobôd vzéo,
Opominavsi je na pokornoszt szrdcéo,
Oblûbili szo, ka verni osztánejo.
János je na dészno sô, oni na lévo.

Nase zszenszko drústvo je szvoje gôszte z cûga k zájtriki pelalo, potom nyim pa je pokázalo znamenitoszti Szobote.

Nasi gôsztje, kak túdi voditelje i zasztpniki szoboski vojáski oblászti, szo tál vzéli na bozsoj szlûzsbí, pri sterój je szombathelyszka vojaska muzika igrala.

Po bozsoj szlûzsbí sze je na pláci pred cêrkvov zacsnola lépa ôszvetnoszt v navzôcsnoszi predsztávnikov vszej szoboski vojáski i civilni oblászti, zszenszkgoga drústva, gmajne i velke vnozsine národa z Szobote i okôllice.

Vojaska muzika je zaspilala vogrszki „Jaz verjem...“, potom je pa mála Bohár Bôzsika s korinami pozdrávila nase gôszte. Nas gor. petróvszki roják, g. Sárkány Ferenc z Kôrmenda szo po tom v ôszvetnom govori opiszali vernoszt Vendov do vogrszke domovine, vezala, stera szo nász vszígdar k Vogrszkoj kapcsaila i borba za nase oszlobodítev. V prebráni recsáj szo raztolmacsili, ka zaznamenújejo färbe vogrszke zásztave i szo vsze navzôcse zazávali k vernoszt do jezerolétne domovine Vendov. Szvoj navdúseni govor szo zakitúcsili z recsámi vogrszkgoga „Jaz verjem a“:

*„Hiszek egy Istenben,
hiszek egy hazában,
hiszek egy Istenl örök Igazságban,
hiszek Magyarország feltámadásában!
Amen!“*

XXII-ti szpêv.

János vitéz je eszi i tá potúvao,
Túzsno szrdcé me je zacéllilo celô.
Ar gda je na prszaj povêhnyen cvêt vido,
Nê je bila tô zsaloszt, ka je on csúto.

Tam na prszaj nyemi je rózsa viszila,
Stera je gor' na Iluske grôbi zisla,
Tak daj nikso szladkoszt vszígdar v szrdci csúto,
Csi sze je János vu nyé glédanye púszto.

Ednôk tak potúvavsi, je szunce zaislo;
Nihávse za szebom rdécsa vecsernico;
Erdecšina nébe sze túdi zmenkala,
Za nyôv je mészeca temnoszt prihájala.

János je potúvao, mészec zse doj zaisao,
Obtrúdjén, szi je v-kmici malo posztano
'I na en brescsec szi je glavô doj nagno,
Da szi trúdnó télo otávi na gojdnó.

„Jas verjem v ednom Bôgl,
jas verjem v ednoj domovini,
jas verjem ednoj bozsoj vekvecsnoj pravici,
jas verjem v vogrszkoga országa gort-
sztaněnyl Amen!“

Po lépi, k vernoszti do domovine opominajócsi recsáj Radvány József ezredesa je predsednikojca körmendinszkoga ev. zsenszkoga drüstva, ga. dr. Boros László-va z-prebránimi i lübeznivimi recsámi prékdála tó lépo zástavo nasemi drüstvi. V iměni nasega zsenszkoga drüstva sze je ga. dr. Sömenova zahválila za té lépi dár i oblúbila, ka de nase zsenszko drüstvo vszkdár verno osztanolo toj zástavi.

Potom pa je g. Kluge Lajos prékdáo zástavo körmendinszkoga ev. mladinszkoga drüstva, za stero sze je zahválo domácsi dühovnik, kaplán Darvas.

Po szpěvanyi Himnusza je vojszka z muzsikov na cseli odkorákala pred zástavama i nylma sz tém vöpokázala vojasko csěszt.

Sz tém sze je dokoncsala tá lépa öszvetnoszt szoboskoga zsenszkoga drüstva i szoboske gmajne, stera je pa z ednim radosztini öszvetek bila cěle Szobote i cěle krajine.

Po öszvetnoszti je zsenszko drüstvo pogösztilo körmendinszke göszte i vojaske i civilne vodilne oszěbnoszti Szobote. Za bělím sztolom, gde je za 60 lüdi bilö presztrěto, sze je vecs pozdrávni govorov csülo, v prvom rédi na

Doj szí je légao tüdi ino zadrěmao,
Ně vzěvsi vpamet, ka na brütivi lezsao ;
Brütiv je bio nigda, sztári zapüsceni,
Bojüvavse sze grüde z-düg'mi vrěmeni.

Gda je prisla polnocna sztrasilva vöra,
Vszák'ga groba jama se je gor'odpria,
V-běl' prtáj povíte prikazni szo prisle
Z-odprěti groböv sze vöpozdigávale.

Plěszati, szpěvati szo preci zacsnole,
Pod nyimi sze zemla tröszila, dfidnyala,
János vitéz sze je zeszna dön'k ně zbüdo,
Ni peszmi, ni plesza je on ně obscüto.

Kak ga je edna prikazen v-pamet vzěla
„Cslovek, zšiv cslovek!“ je krícsati zacšéla.
Zgrabmo ga, neszmo ga i kakda vüpa eszi
On vu naso drzsávo, k-nam prihájati?“

Ino k-nyemi szo hitle vsze prikazni,
okólvrat bi ga szkoron z'ab e,

„nájvéksega vogrina“ Horthy Miklós kormány-
zö-a, potom pa na göszte i na domácse.

Té den pa ne osztáne szamo nam v lépom szpömenki, nego tüdi nasi verebratje i szesztre z Körmenda do sze zagvüšno radi szpominali toga lépoga öszvétka sz sterim szmo nyihove zástave prékvěli.

D

Dén junákov

Véксе od ete lübeznoszti niscse nema, liki csi sto düso szvojo polozsi za priátele szvoje. János 15, 13.

Drzsáva, národ sze na zádnyo nedélo májusa z postenyom szpomina z szvoji junákov, vítězov. Szpomínamo sze z tiszti junákov, ki szo na visesnyo zapöved vsze osztavili i domá niháli, ka nyim je blájzšeno i drágo bilö, szvojo drágo domovino braněcsi szo prevzěli nájvékse trplěnye i sztrádanye i na zádnye kak szvedösztivo szvoje velke lübeznoszti, szo escse szvoje zšivlěnye gorialdüvali za nász.

Tüdi mi sze zdaj zšé po 22 létom robzštvi i trplěnyi szlobodno léko szpomínamo z nasi junákov, ki szo v szvetovnoj bojni svoje zšivlěnye gorialdüvali za nász, za naso drágo vogrszko domovino. Záto gda sze dněsz szpomínamo z nasi ocševov, bratov, mozsöv, szinöv, gmajnarov, ki szo v bojni szpadnoli, té poglednimo szamoga szebé, szvoje zšivlěnye, jeli zšivé

Za nyega szégajo . . . koköt sze zglászi zse !
Na tó szo prikazni minöle, lehnole.

János sze je tüdi na tó gori zbüdo,
Na těli nyemi je hladno mrazüvalo,
Hladen veter je gibao brütiva drevje,
János sze je hitro pöbrao i sò dale.

XXIII-ti szpěv.

János vitéz je na velkom brěgi hodo,
Gor' idöcsa zorja me obszěla glávo ;
Kraszno lépo je bilö, ka je te vido,
Stano je, da bi szvét okóli szpogledno.

Omracsila sze je zse zvězda zorjanszka,
Nyé szvekel poszvět zse temnoszt pokrivala
I kak biszter zdüháv, je hitro fá mino,
Kak je szvekle szunce sztöpillö na nébo.

Gori je prislo na szvekli zláti kóli,
Prijaznivo glédalo, po gladkom mörji.

v nász práva, neszebicsna lúbézen do nase drá-
ge nam vogrszke domovine, z sterov lúbézo-
sztjov szl léko posztánemo pred Bozsím obrá-
zom, naj tak pokázsemo szvoje postenyé do nasi
drági junákov.

Csi dnesz odkrito i neszebicsno poglédne-
mo szvojo lúbézen do domovine, tak tó vidimo
i obcsútimo, da nasa domovinszka lúbézen náj-
vecskrát szamo z práznoga gucsa sztoji. Z práz-
noga gucsa i z prázni récsi, z sterimi sze szpo-
minamo z odlcsene preminócsnoszti i jócsemo
sze zavolo vezdásnyega trplénja. Szvojo lúbé-
zen nájvecskrát ne pokázsemo tak i ne glédamo
tak, líki z sterov szmo duzsni szlúzsiti eden
drágomi.

Sztálno, neszebicsno szamo tiszti cslovék
zná i léko szlúzsiti domovini, ki v Krisztusi zsvé,
ár je edino Krisztus tiszti transzformátor, ki zná
i more preobrnóti nasó sezebicsno lúbézen, z ster-
rov szamo sebé lúbimo i stera lúbézen doszta-
krát szamo z práznoga gucsa i récsi sztoji.

Zato prav neszebicsno szamo tiszti cslovek
lúbi szvojo domovino, ki obri vszega Krisztusa
lúbi. Táksega csloveka domovinszka lúbézen je
túdi nácsisa, líki domovinszka lúbézen drúgoga
csloveka, on ne krícsi szamo z práznimi recsámi
i ne kázse szamo jálovo obcsúténje, nego dèn
za dnévom verno, batrívno oprávia szvojo duzs-
noszt, stero je domovina na nyega zavúpala.
Táksi cslovek sze batrívno bojúje próti sztráda-

nyl, próti tovajiji, próti krivicam, próti szkazliv-
com, próti različnim krícsácom, ali dobro pa
zná, da szvojoj domovini sztém szlúzsiti nájbole,
csi szvojo duzsnoszt na stero ga je Bóg pôzva-
o, pred Bógom z vernosztoj opraví, csi nesztano-
ma moli za vóvlejárnye Szvétoga Dúhá i za tó
naj sze vsze dúse k Krisztusi povrnéjo.

V kom táksa lúbézen prebiva, tiszti v po-
trébnom vrémeni túdi brezi bojazní goriáldúje
szvoje zsvlénje za szvojo domovino. Na tó boj-
dímo pripravleni túdi mi, ki szmo zdaj nazáj
prisli k nasoj jezeroletnoj vogrszkoj domovini i
szvoje vogrszke domovine nigdár nezatájmo i
neosztavmo.

Mi vogrszki evangelicsánci, ki nász je Bóg
za szó, za kvász posztavo v etoj nasoj drágoj
vogrszkoj domovini, na dèn junákov, vítézov, szl
na tó miszlímo, da je junák Golgote nász príe
lúbo i szvoje zsvlénje je dao za nász, záto ga
túdi mi lúbmo obri vszega, naj tak známo túdi
lúbíti szvojo vogrszko domovino, stera nam je
vszígdar dobra i mila mati bila, stera nász je v
22 létnom szlávszkom robsztvi túdi vszígdar ba-
trivila i tróstala, da szmo vzdrzsali. Szpómenek
tiszti nasi junákov pa, ki szo v bojni szpadnoli,
tak bode i osztáne med nami blagoszlovleni.
Drági junáki, nigdár vász nepozábimo! H

V vszáko ev. hiso „Dúsevni Liszt!“

Escse sze tak vidlo, daj pene drémale,
Na veľkom presztorí vodé sze zibale.

Môrje se në gíbalo, li bisztre ribe,
Szo po nyega gládkom tle szemtá plavale.
Csi sze szunca trák tekno nyí pizsani lúszk,
Kak bliscsécsi gyémánt sze je bliscséšo nyí liscs-

Na môrja brégi je rib'csa hűta žtála,
Sztári je bio ríbics, do kólin pa bráda,
Naméno je ládjo púsztití na môrje,
János ga pitatí scsé i k-nyemi ide.

„Csi bi vás lepô proszo ví sztári ocsa,
Nebi me odpelali na ov kraj môrja?
Szrdcá bí vam plácsó, ali pènez nemam,
Vcsínte mi z-dobrôte, povrné vam Bóg sam.“

„Színek moj, csij glih tí pènez meo bár kelko?“
Odgovorí sztarec prijaznívo v-edno :
„Prineszé meni vszígdar môrje teliko,
Keliko je mojemi zšítki potrebno.“

Ali ka je tebé eti sze prigralo ?
Tó je da znás môrje : Operenciánsko.
Záto te níkak nemorem prék pelati,
Nanyem ní do konca, kraja nemre pridti.“

„Operenciánske?“ János gori szkricsí,
„Tém bole szem escse zdá jasz zselejócsi ;
Ár bom etak prék sò, kamasté mam pridti.
Gyé escse edna pôt, v-zsvegló mam plhnoji.“

Pihno je tak vu zavegló i na nyéni glász
je preci tam postano eden uríjás.
„Jeli bi mogao po tom môrji prék pridti ?
Pita János i nyega z-ovkraj odnesti ?“

„Jeli bi mogao?“ ercsé ur'jás szmehécsi,
Tak mislim, li sedi mi gori na plécsi,
Tak ní, prími sze mi zdá dobro za vlaszé“
I zse sze na pôt vzéo zsnylim i tak ga nezé.

KOVÁTS FRIDA:

ZSENSZKI KOTICSEK**Mati**

„Nega lepsoga, kak viditi mater z detetom na rokáj, nega pa csasztivrednejsoga, kak mater med stevilnov decov,“ právi velki nemski piszátel Göthe. Pálik je eti csasz, gda sze szveti materinszki déa. Po cêlom szvéti sze je razsirila návada, da sze eden dén poszveti materinój lübézni.

Kak máli i szíromaski szmo vszi, kakstécs sze trúdimo, da bi poplácsali materino lübézen z dármí nasi rök. Ár zlát cêloga szvetá je nej zadoszta velki, ka bi poplácsali lübézen edne materé.

Nega rázlocska med materami. Léko je rojena v velkom grádi vu szvileni blazinaj, léko je rojena vu szírotinszkoj kucsi na raztrganoj poszteli, léko zshivé vu szreccsnom zshivényi, v obilnoszti, léko je szíromasna, zesztrádana, brezi potrebnoqa vszákdenésnyoga krúha, v ednom szo szí vsze ednáke — vu lübézni szvoje decé.

Sztára legenda pripovedáva:

Pred dávním, dávním csaszom, gda je escse Bôg na zemli hodo, sze je lüdém rad pokazao vu rázlocsní formaj. Hodo je med nyé kak kmet, kak mester ali bogatás. Szpítavao jih je, ka bi szí nájbole zseleli. Vnôgo je bilô zselény, ali na zsaloszt je mogao goszpodin Bôg szpoznati, ka

je nájvecs zselény bilô po zláti i bogászti. Zsalosztno je hodo Bôg po zémli, nyegovo sztvorjénye ga je vecs nê veszelilo, ár je vido, da sze lüdsztvo bole i bole pográzsa vu grêh.

Na pôli je szedo sztári pasztér vu raztrganoj oblêki, za hráno nyemi je szlúzso falat trdoga krúha i falat ovsoga szíra. Goszpodin Bôg posztáne pri pasztéri i ga nagovóri: „No, prijáteo, kak sze ti godí?“

„Dobro, drági Goszpôd,“ je odvno sztarec i z veszelími ocsmí glédao na szvojo cšrédo.

„Nemas nikse zselé, stera bi sze ti náj szpunila?“

„Nê, Goszpôd, zadovolen szem. Pod menov je zeléna tráva, nad menov szívo nébo, szunce me szegréva, veter me pa hladí. Ovcé moje me bôgajo i lüdjé sze mi ognejo. Tomi szem nájbole veszelí, ár lüdjé szo hüdôbni i pokvarjeni, nyim nega pomôcsi. Odúrjavajo eden ovoga, nameszto ka bi sze lübili, szlédnyi falácsek krúha zeme eden ovomí, po bogászti trepecsejo, moríjo sze, cse je eden drúgomi na pôti. Nikaj velkoga, szvétoga bi sze moglo sztvoríti, ka je mocsnejse, kak grêh, ka sze nigdar ne szpremeni, ne szkvari, ka sze nemre kúpiti z zlatom i ka bi meli bogátí i szíromákí vu ednákom táli. Teda bi sze szvét i lüdsztvo znalô pobôgsati.“

XXIV-ti szpév.

János vítéza je te uríjás neszao,
Z-velkími nogamí na mil zemlé sztápaó,
Z-bisztróv írískôcsov ga je trí tjedne nesao,
Ali na ov brêg je ešče li nê prisao.

Ednôk je v-dalecsíne szívoszti mráki,
János nika zagledno v-meglenom zráki
„Nini, tam jeszte brêg“ ercsé vu radoszti;
„Tô je szamo en záton ur'jás govóri.

János ga pa píta: ka je tô za zátona?
„Tündér ország, od nyega szí csúo zadoszta.
Tündérov ország, tam je zse konec szvéta,
Môrje sze vtóni v-nicsesz, vecs nika nêga.“

„Neszi mené tak tá, tí verén moj szluga,
Ár ga jasz vidíti zselém víse vszega.“

„Lehko bi te neszao, uríjás govóri,
Ali tam de tí zšítek vu nevarnoszti.

Nê je lehko tá notri v-nyega sztôpíti,
Vráta sztrázszíjo vnôge csúde groznoszti.“
„Ne brígaj sze tí za tô, neszi me lí tá,
Csi notri pridem, ali nê, sze víd'tí dá.“

Na bôganye tak opomina ur'jása,
Kí sze zdá duzse vecs neodpovedáva.
Nego ga je neszao i na brêg doli djao,
Potom sze obrnovsí, ga je tam nihao.

XXV-ti szpév.

Tündér országa prv' vráta szo sztrázszíli
Trijé medvedje z-meter dúgímí skramblí,
Ali po János vítéza rôki szo vsí
Trijé preprávléní ino vszí vmorjeni.

„Dnesz de zadoszta tô!“ Sí je János mislo,
Po velkom delí na en klôpi pocšino.

„Dnesz bom szí eti zdá en malo pocšívao,
Vütro bom z-drúgímí vrátamí pá delao.“

Goszpodin Bóg je sò zsalosztno vu szvoj püngrad i dúgo je szedo tam na kamli i premi-slávao. Rad bi dao nikaj velkoga, szvétoga escse szvojoj nezahválnoj zemelszkoj deci.

Szunce je zaislo, zvézde szo sze zacsnole szvétiti, hláden vetrics sze je igrao z lisztjom na drevji püngrada. Máli, blédi angelcsek sze je priblizsao Bógi i sze naszlonó na njegovó koleno. Velke zsalosztne ócsi szo glédale Sztvorítela. Goszpodin Bóg sze je obrno k nyemi: „Zaka szí tak zsalosztno, déte moje? Gda szí prislo eszi?

„Zsalosztna szem, ár szo me povrgli lüdje, Mati moja me je zapúsztila, od gláda szem mogla mréti, tvoji angelje szo me pa odpelali eszi vu püngrad k Tebi, ki szí nam vszem Ocsa.“

Vu tisztom hípi sze je porodila miszeo vu Goszpodnovoj glávi i szívoro je materinszko lúbézen. Vszáka zsenszka na szvétí, stera je noszila déte, je zacsútíla szvéto obsúténye, nezskoncсно lúbézen do szvojege neporodjenoga deteta. Mláda mati pa sze je puna lúbézni nag-nola nad zibelko. Céli szvét je sztrepetao pod nòvov szrecsov i nòvim blájszensztvom. Jezero i jezero lét je zse prejslo od tisztoga csasza, ali materinszka lúbézen escse vszigdár kralúje na szvétí.

Mati! Szvéto, drágo imé! Ne pozábmo szvoje materé, nej zsíve, nej mrtve! Nasa zahválnoszt, nase postényé szkázsmo nyim, dokécs szo zsíve i escse prejk groba z nasim szpómenkom!

I kak szí je miszlo, tak je túdi csinio, K-tim drúgim vrátam sze priblizsávavsi trúdio. All tam ga je zse zsmetnése csakalo, Tam je zse tróje orozslánov sztrázsaló.

K-coj sze tak priprávi ino nadnyé vdári, Nadnyé vdári, osztro száblo v-róke zgrábi: Oni szo grozno próti sztáli, bránili, All vszi trije szo porédi parnoli..

Od té dvóje obládnosztí navdúseni, Je záto né, kak vcseraj, steo pocsvatí. Od obládnosztí gnáni, podezsigani, Je k-tim trétjim vrátam sò nadigávani.

Bóg neosztavi me, tú je grozna sztrázsa, Ki nyé vídénye je bíló groznoszt práva. Eden velki kács, pozój je pri vrátaj sztao, Pózsro bi neednók sészt güncév i ctúvao.

Ka sze ticse Jánosa, szrdcsen mózs je bio. Priszebnosztí, pámeti dúh nyem' né fallo;

Trdi lüteran.

Jasz szem trdi lüteran,
Trde vere brate mam.
Nasa vera je csiszta,
Kak nébe zorja szvekla.

Od tadankov scsiscsena,
Vu szvét' píszmi szpíszana,
Kak jo je Bozsi szin vcsio,
Gda je tú na zemli bio.

Za njé volo je vmorjen
Nedúzsno na krízs razpét,
Mrô je i pokopani,
Ali z-mrtvi zbúdjeni.

Vu nébo je zasztópo,
Mí túdi gor' sztánemo,
K njemi v-nébo pridemo,
Vecsen zsítek dobimo!

F. J.

Cse bi csteo.

Zavolo rôparszkoga vmóra na szmrt obszójeni mladénc je csako v temnici resitev szvoje prosnye za pomilosztitev.

Za cstenyé szí je proszo szvéto píszmo.

Na pítanye, jeli je túdi prvle csteo zse kda biblijo, je té na szmrt obszójeni razbojnik odgòvoro: „Cse bi jo csteo, ne bi prislo eszi!“

Vido je, ka tú z-mecsom doszta nevcsini,
Drúgo pót szí je zvoló, da príde k-cíli.

Pozój je góbec navelki gori ódpro,
Da bi Jánosa zevszém vküper razdróbo:
Ka naj csini vu táksem nevarnom sztáni?
Notri drapne v-pozoja góbec nanáglí.

Vu pozoja prszaj je poiszko szrdcé,
Najsao je je uprav i mecs je bodno vu nyé.
Pozój sze je vcsaszi tárazpréztro, zgino,
I szvojsza zsítka paro vö z-szébe plúno.

All meo je János escse zdá nevoló,
Dokécs je szköz prelúknyao pozoja kózso.
K-koncovi jo je szköz prelúknyao, vóhito.
Vráta gor'ódpro i Tündérország vido.

XXVI-ti szpév.

Vu Tündér országi nigdár nega zime,
Láda vu nyem vszigdár vecsno szprotolétje;

Küsnimo rokò szvojim roditelom

Nigda v mérnom časzi szo nász nasi vu csitelje tò vcsili v sòli, naj gda v gojčno z dôma v sòlo idemo i vecsér gda z sòle domò pridemo, — szvojim roditelom vszigdár rokò küsnimo. Doszta decé toga lèpoga tanácsa ne zdrzsi Nemre zarazmiti zakà je tò potrebnò.

Na tò pitanye, zakà szmo duzsi szvojim roditelom rokò küsniti, nam dá odgovor edne mále déklice szledécsa història.

Mála Mariska, kak je tò zse pri déklicaj naváda, z velkov radosztjov obime szvoje mater etak erkòcsa: drága mamica tak prevecsprevecs te lúbim. Ali gda je mati Mariskovo glávo scsèla z szvojov rokòv pogladiti, ona je kraj potisznola szvoje materé rokò i nyej je právla, ali tvojo rokò pa ne lúbim, ár je prevecs grda.

Na té detinszke recsi sze je mati zaszkuzila i szvojoj hcsérkici je szledécsò històrio povédala.

Gda szl escse v zibeli lezsécse málo dète bila, edno predpòdné, gda szl ti nikà nè znájò csa domá v zibeli szladko szpáta, szam jazs na pòli délala. Ednòk szamo tò csújem, da v vézsi v krizs zvonijo. Nindri ogen more bití szam szl miszlila. Vcsaszi szl mi ti prisla na pamet. Nè szam sze vecs dugo mùdila, nego szam bèzsala pròti dòmi. Na pòli szam z sztráhom vzéla na

pamet, da ráno nasa hisa g'ri, gdé szl ti tak mérovno pocsiivala. Gda szam domò pribèzsala, tam szam zse velko püsztino naisla. Sztreja je zse dolizgoréla, csarno tramòvje je szém-tá vedrilo, vszáki csasz szmo léko csakali, da sze sztréja vküppoderé. K gorécsoj hizsi sze je vecs niscse nè vüpo priblizsati. Jasz szam sze vecs za nikà drúgo nè brigala, tá szam bèzsala lk dveram, gorécse tramòvje szam z gòlimi rokámi kraj potisznola, notri szam bèzsala v hizso, vò szam te vzéla z zibebe i szkòz svigajòcsega plaména szam te vòprineszla. Poszrecsilo sze mi je tebé rèsiti z ognya. Roké szo sze mi té szpozsgále i osztale szo naveke grde, oranyene i krasztave.

Mála Mariska je z odprètimi ocsmi poszlüsala szvoje materé històrio, potom je pa prejéla z szvojimi málimi rokámi szvoje materé grdo, szpozsgáno rokò i etak je erkla, drága mati, po etomtoga mo tvojo rokò nájbole lúbila.

Zdaj mészeca májusa, na dén roditelov vszi csújemo to opominanye: Mála i velka déca, küsnite rokò szvojim roditelom. I csi sze v nasem szrci tò pitanye zglászi, zakà nam je potrebnò tò csiniti, té szl miszlimo vszi na tò málo Marisko i na nyéno mater, ki je z szvojimi lasztivnimi rokámi rèsila szvoje dète z gvúsne szmrti i tak je zdrzsála nyéno zsvlènye. Ona je tüdi nasa mati, vszè nász mati je ona. Ár roditelje tò szlüzso dén za dnévom oprávlajo okòli szvoje decé, z délom szvoji rök nesztanoma z

Tam szunce gor' nède i doj nezahája,
Vekivecsna zorja vu nyem vszigdár láda.

V nyem tündér devojke i tündér mladenci
Szmti ne poznavsi, zsvéjo v-blájzsensztvi.
Ne potrebüjejo ni piti, ni jeszti,
zsvéjo z lúbézni ino z szladki küsi.

Nega tam zsalosztí, nego od radoszti
Tecséjo nè li ednòk szkuze zsnýi ócsi.
Té szkuze zemla vu szébe notri szpijé,
Vu nyé utrobi zsnýi drági gyémánt raszté.

Z lépi tündéricov zaúti vlászti niti
Po ednom vu zemlé szemtá razpleténi,
Sze narédi z té niti zláta medina.
Stera je od lüdi nateiko iszkana.

Tündérov otroci zlat' szvilo predéjo,
Za tündéric deklino pantlike tcséjo.
Gda té pantlike zse na dugo szetséjo,
Je na nébi, kak Petra szlòk razpresztréjo.

Májo tündérje cvètne pocsiálnice
Od rözsdisa opojni za pocsiavanye,
Disa hláda na vláhki tiho pihanye
Je na pocsiálnici vu szladkom szne zible.

Ino kaksí szvét vu szne vidijo oni,
Tündér ország je niti ténya nè k tomi.
Csi szin zemlé prvics deklino obiné,
Té szenye ómutnoszti ga z cèla oblejé.

XXVII-ti szpév.

Gda je János vítész vu té ország sztòpo,
Vsze, ka je vido, csüdüvájòcs szpogledno.
Od rözs liszsa szo sze me bliscsile ocsi
Tak da je nè vüpao okòli glédati.

Nè szo odbèzsali od nyega tündéri
Z detinszkov krotkosztjòv k nyemi prihájali.
Prijaznivo szo szl zsným poguctáváli
I po országi nyemi vsze szpobázali.

szmrti resüjejo szvojo déco. Isztina, da je në vszáki sztaris z gorécse hizse réso szvojo déco, ali vszáki sztaris je pa sztô i jezerokrát obdržso szvojega deteta zsvlénje.

Szvojega deteta zsvlénje naprêpomága sztaris té, gda z szvojimi rokámi déla za nyega. Ár csi bi sztaris në prípravo nyemi potrebne hráne, bi szlabo déte od gládi moglo mréti. Pa je tó dosztakrát zsmetno délo, v tom déli túdi rôka dosztakrát grda posztáne, ali vszedno, sztaris sze za tó ne briga, nego ga veszeli, csi áldov more prineszti za szvoje déte. Déca záto küsnite rokô szvojim roditelem.

Szvojega deteta zsvlénje naprêpomága sztaris té, gda ga v betégi obravnáva. Doszta decé bi vesznolo, doszta decé bi në zsvélo na zemli, cse bi nasa drága mati té, gda nasz je tezski beteg goripolszko, — nebi verosztüvála nôcsi i nôcsi i nász nebi obravnávála verno z szvojimi neobtrüdlivimi rokámi. Od vszákoga drágoga vrásztva je vecs vrédno materszke rôke verno obravnávanye. Zdaj na dén roditelev, szí miszlimo na tó plemenito roditeleszko délo, i záto küsnimo rokô szvojim dobrim sztarisom.

Za szvoje déte sze szkrbi staris té, gda kára, kastiga szvoje na lagvo pôt zablôdjeno déte, té gda palíco vzeme v szvojo rokô, gda ga kastiga. Oh kelko decé je zablôdilo i sze zgúbilo v gréha ruzsnom blatí rávno záto, ár je në bíló roditeleszke roké, stera bi znála v primernom vrémeni kastigati. Csi szmo dnesz posteni, zadovolni i od drúgi lübléni lüdjé, záto

küsnimo szvoji sztarisov blagoszlovleno rokô, stera nasz je në szamo gladíti, nego túdi kastigati znála.

Za szvoje déte sze szkrbi sztaris túdi té, gda rad v cêrkev hodi z szvojov decôv vküper, gda domá naprêvzeme peszmeno knigo, té gda odpré pred szvojim detetom biblijo, naj ga tak na Bozso vekivecsno znanosz vcsi. Blagoszlovlena, jezerokrát blagoszlovena je tiszta roditeleszka rôka, stera je në szamo krüh i spile, nego túdi Bozso récs znála datí szvojój déci.

Zdaj gda sze szpominamo z szvoji drági i lübléni sztarisov, déca posztüszajte tó opominanye: Küsnite rokô szvojim sztarisom. Tó naj niscse në zamüdi vcsiniti z hválodávájöcsím szrcem, ki tó léko vcsini. Ár niscse ne vé, jeli de vütro escse méo príliko za tó i jeli ztê nede trbélo nyemi posztüszati tiszto drúgo opominanye: Objöcste szvoje dráge sztarise.

H

Zsétev szmrti.

Na cêloj zemli merjé na leto vecs kak 40 miljónov lüdi. Na vszakso minuto szpádne 70 80 szmrti, na vöro okóli 5 000, na dén 120 000. — „Goszpodne, vchi nász premiszliti, ka nam je vmréti!“

V zgodovinszkoj dôbi je okrög 7 miljárd lüdi najšo szmrt v bojni, tó sze právi stíri do pét krát teliko, kak jih dnesz zsvé na zemli. V szvetovnoj bojni szo vszfñarodje vküper 12—13 miljónov lüdi zgúbili. Sztrasno velki racsun je tó, pa vendar szamo pô teliko, kak jih je za casza velike küge v letaj 1348—50 mriô v Europi, stera je pa te doszta bole rêdko bila naszeljena, kak dneszdén.

Kak je János vítész eti vsze szpregledno i k koncovi z oumuta níkelko zbüdo: Cágloszt nyemi je szrdcé szploj oblejála, Ár me je v pamet prisla lluska drága.

„Eti tak, gde je ország lübeznišovzti Prék po zstíki ti jasz naj idem v szamnoszti. Gdestétá sze bár naj zglédnem, mi kázse vsze, ka sze blájzsenszto li primeni nenájde.“

V tündér országi je edna mlaka sztála, János vítész túzsno po nyé brégi sztápa. Rözse cvét, ster' na lluske grôbi zrászo, Je doli vzéó z kríla ino etak pravo:

„Jedini moj kincs ti, práh moje lübléne, Pokázsi mi pôt, da te tvoaj naszledúje.“ — Lúcsó je rözse cvét vu mlako, vu vodô, Malo falilo, kaj on túdi za njöv sô.

Ali oh csüd, csüda! Ka je zdá në vidô! Rözsa sze obrñôla tam na llusko.

Brezi düske je vu vodô mlake hito I zbüdjeno lübléno vö oszlóbodo.

Tá mlaka je pa bila ta zstíka voda, Vsze je gor' zbüdila, kamsté je kvapnola. Z lluske práha je ziala vö tá rözsa, Tak je nyô z mrtvi túdi gori zbüdila.

Vsze bi vam znao jasz povedati précimbnó Szamo në János vítéza veszélnost tó, Gda je llusko vö z vöde oszlóbodo. Ino nyé nászladne vúsztice pá küsno.

Ah, kak je zdá prelêpa bila lluska, V cêlom országi ta nájjaksa tündérka. Tündérke szo jo za kralico zebrále Tündér mladénci pa Jánosa za krála.

V Tündér pokolénja blájzsenom národi I v dráge lluske lübézni nárocsi, Je dneszdén János vítész velicsanszto král, V lèpom Tündér országi blájzseni vladár!

K O N E C .

Rázloczni máli glászi

Radoszti glász. „Gda pa on pride, Düh té isztine, pelao de vász vu vszo isztino.“ (Ján. 16, 13.)

Morávci. Na bêlo nedelo je konfirmácija bila v nasoj cerkvi ob steroy priliki je 11 decskov i 6 deklin dalô ocsiveszno szvedôsztvo od toga, ka poznajo návuk szvoje vere, i oblúbilo, ka szvoje cêlo zsvilênaye verni scséjo osztánoti szvojoj cerkvi i szvojemi Goszpodni. Szoboski verevucsitel-dühovnik Darvas, ki je konfirmácijo opravo, je oszvetek pod ono opominanye sztavo: „Sztálni bojte, negenyeni, obilni vu deli Goszpodnovom vszikhár, znajôcsi, ka ne bode zaman vase delo vu Goszpodni. (1. Kor. 15, 58.)

Szlávetsa. Evang. zsenzsko drústvo nam je podárido na vüzemszke szvétke pálik lêpi i drági senk. Nase vrle zsenzke, stere szo lanszko leto naso cérkev z szvoji trúdiv tak lepô dále vrédvzétí i vómálati, szo zdaj escse kúpíle na oltár nôvo szliko. Velki kêp predsztávla Krisztusa na Oliveckoj gori. Kêp je zdelao g. Cmerekar, cérkevní szlikár z Verzséja, steri nam je láni túdi cérkev málao. Kêp je zdelao tocsno po zselênýi nasega zsenzskoga drústva i je z finim okuszom sztvôro szliko v táksi fárbaj, stere harmonirajo z celôtov notrányoszti cérkve. Poszében trúd pa je polozen v Krisztusov velicsásztni obráz, steri je zdignyení prôti nôcsnómi nébi, gde ga razszvetli szamo vôszki trák z nebész prihájajôcse szvetlocse. Kêp nász je vsze globôko geno i právimo na etom meszti nasemi agilnómi zsenzskómi drústvi, stero negledôcs na tezske csasze, neobtrúdjeno dela za naso cérkev i túdi g. Cmerekári, steri je szvoj trúd i szvoje znánye polo-zso vu lêpi kêp, od szrcá hvála. Bôg náj blagoszlovi nadale delo evang. zsenzskoga drústva pri nász! — Dne 20. áprílisa, na bêlo nedelo, je bila obdrzsána konfirmácija decé vu nasoj cerkvi. Dományi dühovnik szo konfirmanduse pozdravili z Evang. Mátaj 16, 15. i 16. versusom. Kako te prvi krcsanye vu bêlom gvanti nedúznoszti szo prihájali k Krisztusovómi szv.

oltári vszivat ob prvím Krisztusovo szv. vecsérjo i pri nász je pobozsna návada, ka nasa deca vszákse leto na bêlo nedelo sztôpijo ob prvím k Bozsómi szv. oltári, ka bi szvedôsztvo dála pred Bôgom i pred cêlov gmajnov, ka oni zse poznajo Krisztusov návuk i szo vrédni na tô, naj vu racsun te velke szlaroszti, odrasceni krcsanyov gorivzemejo i vszivajo Goszpodnovó szv. vecsérjo ob prvím. Pred cêlov gmajnov szo ponôvili po krsztni roditelaj vcsinyeno oblúbo, ka do szmrti verni osztánejo Krisztusi i nyegovoj veri evangyéli-omszkoj: 38 otrok, 19 pojbov i 17 deklin. Deca szo bila obdarúvana z szpômenszkim liztom i szo sze dála na té szpômenek fotograférati. Ob toj priliki szo konfirmanduske darúvali na naso cérkev 296 dinárov. Náj Bôg blagoszlovi te prve dáre konfirmandusov i nyim náj dá vu zsitki nvihovom doszta szrecse i náj blagoszlovi nyihova dela, ka do do szvoje szmrti dobri vítézje Krisztusóvi!

Cérkevní obiszki. V nedelo 25. májusa obiscseta Szoboto g. sinyor Zongor Béla i siny. inspektor Radó Lajos, steriva ta 26. t. m. konferenco drzsala z dühovnik i inspektori nase sinyorije.

V Dánii evang. cerkev okrôglo 2.200 gmajn má z 1600 dühovniki.

Vesselényi Miklôs, ki je vôsztopo z katolicsanszkoga dühovnistva i sze je vô návcsó za evang. dühovnika je v vogrszko-vendszkoj gmajni v Pert Amboy-i bio poszvecseni za evang. dühovnika.

V Japáni v szlúzsbí evang. cerkve 13 moski i 25 zsenzski misziônáriusov sztoji i 60 japánszki dühovnikov. (Ev. élet.)

Evang. cerkev v Nemcsiji na leto 287 milijonov márk potrebúje. Sz cerkvene dácsé notrivzeme cerkev 150 milijonov, od drzsáve okôli 72 mil. márk podpore dobí, osztáneka pa z dohodkov cerkvenoga imányá i dárov vzeme notri. Racsún gmajn je 19.600, dühovnikov pa 19.000. V szlúzsbí rázloczni cerkveni násztav 47.860 diakonisz i 4.800 diakónusov sztoji. V szlúzsbí 31 misziônészki drústev 1600 nemski i 12.500

domacsinov miszionárusov sztojj. Evang. dühovnistvo sze osznávla na 18 drzsávni teolóski fakultetaj, 29 szemináraj i teolóski viziki soláj. Protestantszke cerkve vkuđer okóli 45 miliónov dús racsúnajo

Turóbní glászi. Zádnyiva mészeca szo sze odszelili v vecsnoszt: sz *Szoboske gmajne*: 23. márciusa Fliszár József z Szobote v szt. 31 l.; 1. aprila Cigüth Regina, roj. Obál z Borejec v szt. 73 l.; 6. ápr. Dsubán Stefan sz Szodisinec v szt. 80 l.; 6. aprila Fujsz Náda z Csernelavec szt. 2 mész.; 19. aprila Stiván Ernő sz Szobote v szt. 6 l.; 25. ápr. Fliszár Zsuzsa, roj. Kúhár z Vescsice v sztarosztí 66 lét; 29. aprila Lipai Irén sz Szobote, v szt. 7 dní; 3. májusa Varga Sándor z Martjánec v szt. 63 l. — *Z Szlavecske fare*: 5. márc. Kocsár Miklósova vdova, roj. Metzkar Trejza, z Hegyszorosa 28 vu 73 l. szt.; márc. 11. Skodnik Ferenc, otrok. z Felsőcsalogánya vu 1 vöri szt.; márc. 19. Csurman József, vdovec, z Hegyszorosa vu 82 l. szt.; márc. 28. Fártek Jánosova, roj. Krénosz Irma z Kuzme vu 46 l. szt.; aprila 6. Skodnik Lajosova, roj. Fártek Anna z Felsőcsalogánya vu 43 l. szt.; aprila 12. Kiszalák Anna, számszka, z Felsőlendve vu 34. l. szt.; ápr. 14. Fártek János, otrok z Kuzme vu 12. l. szt.; ápr. 16. Maitz Francova, roj. Szvetanics Zsuzsa, omozse-na z Seregháza vu 74 l. sztarosztí. — *Z Krizsevszke fare*: márc. 15. v Ratkovci Osvatics Franciska, roj. Malacsics 74 l.; márc. 19. v Küstanovci Temlin Ferenc 78 l. szt.; márc. 31. v Krizsevci Drúzsín Lajos 43 l. szt.; ápr. 8. v Ratkovci Kocsis Péter 57 l. szt.; ápr. 12. v Küstanovci Novák Kata, roj. Rituper v 81 l. szt.; ápr. 17. v Krizsevci Kúcsán Ádám, cesztár v pokoji 62 l. szt.; ápr. 19. v Pordasinci Malacsics Ida 5 mész. szt.; ápr. 21. v Krizsevci Császár Péter 65 l. szt.; ápr. 22. v Krizsevci Küplen Teréz, roj. Skrilec, 53 l. szt.; ápr. 24. v Krizsevci Szenté Károly, varaski cesztnik v pokoji, 90 l. szt.; ápr. 26. v Szeli Zrinszki Sándor 48. l. sztar. — Tim premínyenim náj bo-de Krisztus gorisztanénye i zsítek, té zsálüvajócse pa náj pomíri vszega trósta Bôg.

Dogodki zádnyega mészeca

Po zgüblenoi bojni na Balkáni sze je sztáva Anglije na Vzhodi escse bole poszlabšala. Ár je náimre vecs vojszke scsela poszlati v Irák, kak je pa tó med obema drzsávama szklenyena pogodba dovolila, je Irák v bojno sztópo próti Angliji. Céli arábszki szvét vré próti Angliji. Z Arábije i Palesztine prihájajo prosztovolci na pomôcs iráskoj vojszki, stera sze szrecsno bojúje próti angléskoj vojszki. Tüdi v Egiptomi szamo sz szilov znájo Anglezsi potlácsiti navdúsenoszt národa za borbo próti Angliji. — Nemske eropláni szo v vshopnom táli Szredozemszkoga mórja doszta velki bojni ládij potópilli i pokvárili. — Vsze bole sze približsáva glávni napád na Indijo. — Nemske ládje zse vozijo prék Dardanel. — V krátkom caszi sze csákajo velki dogodki na Vzhodi. — Nemska zrácsna szila brezi pocšinka bombardira Anglijo. — Mészeca aprilisa szo Nemci potópilli vecs kak 1 milijon ton angléski trgovszki ládij. Anglészsi szo vszega zse 10 ml. ton zgübili. — Nemske i talijanszki eropláni nepresztanoma bombardirajo Málto. — Nemci szo z padálci napádnoli Kréto. — Hrvaska je králevscšina grátala i ednoga talijanszskoga hercega dobi za králá. — Nemcsija i Francija sztá sze szporazmele. — Amerika sze vsze bole vmesáva v bojno.

Gda je kršcsenik v sztráhi, szkrbi ali zsalosztí, v nevarnosztí ali neszrecsi, tam nega drügoga trósta i drüge pomôcsi, nego szamo tó, ka bogámoli i kricsi k Nye-mi po pomôcs.

Luther.